

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
БАЊА ЛУКА
Број: 73 0 Рс 027725 19 Рев
Бања Лука, 12.2.2020. године

Врховни суд Републике Српске, у вијећу састављеном од судија, Сенада Тице, као предсједника вијећа, Росе Обрадовић и Тање Бундало, као чланова вијећа, у правној ствари тужитељице Ј.Ђ., К., коју заступа Р.П., адвокат из Б.Л., против тужене Општине К., коју заступају В.К., М.М. и Н.Ђ., адвокати из Б., ради заштите права из радног односа, одлучујући о ревизији тужитељице против пресуде Окружног суда у Бањој Луци број 73 0 Рс 027725 18 Рсж од 16.5.2019. године, на сједници одржаној 12.2.2020. године, донио је

ПРЕСУДУ

Ревизија се одбија.

Образложење

Првостепеном пресудом Основног суда у Котор Варошу број 73 0 Рс 027725 17 Рс од 25.12.2017. године, одбачена је као неблаговремена тужба, у дијелу којим се тражи поништење рјешења тужене број: 02-120-40/16 од 27.12.2016. године (о пријему тужитељице у радни однос на одређено вријеме, у трајању од два мјесеца) и рјешења број: 02-120-40-2/16 од 19.1.2017. године (о одбијању приговора против тог рјешења). Истом пресудом, одбијен је тужбени захтјев: да се утврди да тужитељица, након што је рјешењем тужене број: 01-022-96/16 од 14.12.2016. године разријешена вршиоца дужности начелника Одјељења за просторно уређење и стамбено-комуналне послове, има право да буде распоређена на неодређено вријеме на друго одговарајуће радно мјесто; да се поништи рјешење тужене о престанку радног односа тужитељици број: 02-126-2/17 од 28.2.2017. године и да се обавезе тужена да тужитељицу врати на рад и распореди на одговарајуће радно мјесто и да јој исплати изгубљену зараду за период март 2017. године - јуни 2017. године, у мјесечном износу од по 1.018,00 КМ, а за период јули 2017. године - октобар 2017. године, у мјесечном износу од по 1.021,00 КМ, све са каматом на појединачне износе и за периоде назначене у изреци пресуде, захтјев за обавезивање тужене да уплати за тужитељицу припадајуће доприносе за период од 1.3. 2017. године до 1.11.2017. године, као и за накнаду трошкова поступка и тужитељица је обавезана да туженој накнади трошкове поступка у износу од 1.548,10 КМ.

Другостепеном пресудом Окружног суда у Бањој Луци број 73 0 Рс 027725 18 Рсж од 16.5.2019. године, жалба тужитељице је одбијена и првостепена пресуда потврђена и одбијени су захтјеви тужитељице и тужене за накнаду трошкова жалбеног поступка.

Тужитељица ревизијом побија другостепену пресуду због повреда одредаба парничног поступка и погрешне примјене материјалног права и предлаже да се побијана пресуда преиначи и усвоји тужбени захтјев, уз накнаду трошкова поступка или укине и предмет врати истом суду на поновно суђење.

Одговор на ревизију није поднесен.

Ревизија није основана.

Тужитељица захтјевом у тужби тражи поништење рјешења тужене ближе означених у изреци првостепене пресуде, утврђење да (након разрјешења са функције вршиоца дужности начелника Одјељења за просторно уређење и стамбено – комуналне послове, рјешењем број 01-022-96/16 од 14.12.2016. године), има право да буде распоређена на друге одговарајуће послове на неодређено вријеме; радно правну реинтеграцију и исплату изгубљене плате и уплату припадајућих доприноса.

Одлучујући о овако постављеном тужбеном захтјеву првостепени суд је утврдио: да је тужитељица дипломирани инжењер грађевинарства и да је радни однос засновала код тужене као приправник (од 1.7.2010. до 1.7.2011. године); да је након тога примљена у радни однос на одређено вријеме, на период од 29.6.2011. до 1.10.2012. године, а рјешењем начелника број 02-120-35/12 од 1.10.2012. године, примљена је у радни однос на неодређено вријеме, на радно мјесто стручни сарадник за просторно уређење и урбанизам; да је од 29.12.2012. године до 14.12.2016. године вршила дужност начелника Одјељења за просторно уређење и стамбено – комуналне послове; да је рјешењем Управне инспекције од 18.1.2013. године, наложено начелнику Општине К. да укине, између осталих и, напријед наведено рјешење (од 1.10.2012. године), о пријему у радни однос тужитељице, на неодређено вријеме: да је рјешењем начелника општине број 02-120-10/13 од 4.6.2013. године, тужитељица поново примљена у радни однос на неодређено вријеме на радно мјесто самосталног стручног сарадника за просторно уређење и урбанизам; да је начелник општине по налогу управне инспекције, рјешењем број 02-120-13/13 од 25.9.2013. године, укинуо рјешење број 02-120-10/13 од 4.6.2013. године, о пријему у радни однос тужитељице на неодређено вријеме; да је рјешењем тужене број 02-120-40/16 од 27.12.2016. године, тужитељица примљена у радни однос на одређено вријеме, на период од два мјесеца и распоређена на радно мјесто комунални полицајац и да је приговор тужитељице против тог рјешења одбијен рјешењем тужене број 02-120-40-2/16 од 19.1.2017. године, да је тужитељица против тог рјешења поднијела жалбу Одбору за жалбе (дана 27.1.2017. године), о којој није одлучено; да је начелник општине донио рјешење број 02-126-2/17 од 28.2.2017. године, којим је утврђено да тужитељици престаје радни однос, са даном 28.2.2017. године (због истека времена на које је заснован), да је тужитељица против наведеног рјешења изјавила жалбу Одбору за жалбе (дана 10.3.2017. године), о којој није одлучено; и да је тужитељица тужбу у овој правној ствари поднијела 5.5.2017. године.

На основу овако утврђеног чињеничног стања нижестепени судови су закључили да, у ситуацији када је тужитељица против побијаног рјешења од 27.12.2016. године (о пријему у радни однос на одређено вријеме у трајању од 2 мјесеца), благовремено поднијела приговор начелнику, који је одбијен рјешењем од 19.1.2017. године, те да о благовременој жалби тужитељице против тог рјешења, Одбор за жалбе Општине К. није одлучио и да је законски рок за одлучивање по

жалби истекао 27.2.2017. године, те да је тужитељица имала законску могућност да поднесе тужбу суду у даљем року од 30 дана (који је истекао 27.3.2017. године), што није учинила, него је тужбу поднијела 5.5.2017. године, па су позивом на одредбу члана 151. став 6. Закона о службеницима и намјештеницима у органима јединица локалне самоуправе („Службени гласник Републике Српске“, број 97/16), тужбу тужитељице, у дијелу којим се тражи поништење рјешења тужене од 27.12.2016. године и рјешења од 19.1.2017. године којим је одбијен приговор тужитељице против предње наведеног рјешења, одбацили као неблаговремену. Слиједом наведеног су закључили да, имајући у виду да је правоснажним рјешењем тужене од 14.12.2016. године тужитељица разријешена вршиоца дужности начелника Одјељења за просторно уређење и стамбено-комуналне послове и да је законито и рјешење тужене од 28.2.2017. године о престанку радног односа тужитељици, да нема правног основа ни захтјев тужитељице у преосталом дијелу, који је садржан у изреци првостепене пресуде.

Одлуке нижестепених судова су правилне и законите.

Одредбом члана 151. Закона о службеницима и намјештеницима у органима јединица локалне самоуправе, прописан је поступак остваривања права службеника. Сагласно овој одредби, против акта којим је одлучено о правима или обавезама, изузев о статусним питањима, службеник има право да поднесе приговор (став 2.); приговор се подноси градоначелнику, односно начелнику општине у року од осам дана од дана пријема рјешења или другог појединачног акта, а градоначелник, односно начелник је дужан да о приговору одлучи у року од 30 дана од дана подношења (став 3.); ако градоначелник, односно начелник општине у том року не одлучи о поднесеном приговору или ако службеник није задовољан одлуком поводом поднесеног приговора, службеник се може обратити Одбору за жалбе у року од 15 дана од дана пријема одлуке, односно истека рока у коме је требало одлучити о поднесеном приговору (став 5.); ако је службеник незадовољан одлуком Одбора за жалбе или ако Одбор за жалбе није одлучио о жалби у року од 30 дана од дана подношења жалбе, сматраће се да је жалба одбијена, а службеник може поднијети тужбу надлежном суду у року од 30 дана од дана достављања одлуке Одбора, односно истека рока за рјешавање по жалби (став 6.); и ако Одбор за жалбе није одлучио по жалби из основа утврђених чланом 153. став 1. овог закона у роковима прописаним овим законом, службеник може поднијети тужбу надлежном суду у року од 30 дана од истека рока за рјешавање по жалби (став 7).

Одредбом члана 153. истог закона је прописано, да Одбор за жалбе, у складу са овим законом и другим прописима, одлучује у другом степену о жалбама учесника јавног конкурса у поступку запошљавања у градску, односно општинску управу, о жалбама које се односе на статусна питања службеника, као и о другим жалбама утврђеним овим законом. Под статусним питањем службеника подразумијева се заснивање радног односа, премјештај, распоређивање, оцјењивање, напредовање, дисциплинска одговорност и престанак радног односа. Одлуке Одбора су коначне, а могу се преиспитивати од надлежног суда, у складу са законом.

Према цитираним законским одредбама, предмет судске заштите у радном спору службеника у органима јединице локалне самоуправе могу бити коначне одлуке, какво својство имају одлуке Одбора за жалбе. Уколико Одбор није донио одлуку по жалби службеника у року од 30 дана од подношења жалбе, службеник

може у даљњем року од 30 дана да поднесе тужбу надлежном суду, као да је жалба одбијена.

Тужитељица је изјавила жалбу против рјешења о пријему у радни однос на одређено вријеме, дана 27.1.2017. године па је рок у коме је Одбор за жалбе био дужан да одлучи по жалби истекао 27.2.2017. године. Како до тог дана тужитељици није достављена одлука по жалби, законска је претпоставка да је жалба одбијена, па је тужитељица имала могућност, у даљем року од 30 дана (најкасније до 29.3.2017. године), поднијети тужбу за поништење побијаних рјешења о пријему у радни однос на одређено вријеме број: 02-120-40/16 од 27.12.2016. године и решења начелника општине број: 02-120-40-2/16 од 19.1.2017. године којим је одбијен њен приговор против наведеног рјешења. С обзиром да је предметну тужбу којом се тражи поништење наведених рјешења тужене поднијела 5.5.2017. године, правилно су нижестепени судови судили када су тужбу тужитељице у том дијелу, одбацили као неблагоприятну. Из наведених разлога ревизиони приговори тужитељице у овом правцу, нису основани.

Како се због неблагоприятности тужбе у наведеног дијелу суд није бавио законитошћу побијаног рјешења број: 02-120-40/16 од 27.12.2016. године, о пријему тужитељице у радни однос на одређено вријеме у трајању од два мјесеца, немају мјеста наводи ревизије, да је нижестепеним пресудама „пропуштено да се утврди да је незаконито“ то рјешење.

Према одредби члана 141. став 1. Закона о службеницима и намјештеницима у органима јединица локалне самоуправе, службенику престаје радни однос, истеком времена на које је заснован. То је један од законом прописаних начина престанка радног односа, по самом закону. Будући да је тужитељица побијаним рјешењем (од 27.12.2016. године), радни однос код тужене засновала на одређено вријеме, у ком случају радни однос, по самом закону, престаје истеком времена на које је заснован, правилно су нижестепени судови судили када су нашли да је законит престанак радног односа тужитељици (утврђен дана 27.2.2017. године), а тиме и рјешење тужене од 28.2.2017. године, којим јој је, са тим даном престао радни однос код тужене. Зато су нижестепени судови, супротно ревизионим наводима, правилно судили када су одбили захтјев тужитељице да се пониште побијана рјешења, захтјев за радно правну реинтеграцију и за исплату изгубљене плате за периоде и у износима као у изреци првостепене пресуде.

С обзиром да је тужитељица правоснажним рјешењем од 14.12.2016. године разријешена дужности начелника Одјељења за просторно уређење и стамбено комуналне дјелатности (чија правоснажност презумира законитост тог рјешења) и да је законито и рјешење тужене од 28.2.2017. године о престанку радног односа тужитељици, по оцјени овога суда, нема правног основа ни захтјев којим се тражи, да се утврди да тужитељица, након што је рјешењем тужене број: 01-022-96/16 од 14.12.2016. године разријешена вршиоца дужности начелника Одјељења за просторно уређење и стамбено-комуналне послове, има право да буде распоређена на неодређено вријеме на друго одговарајуће радно мјесто, коју заштиту права је могла тражити након доношења тог рјешења, а што не може са основом тражити у овој парници. С тим у вези је без значаја за правилност побијане пресуде указивање тужитељице на Правилник о организацији систематизацији радних мјеста општинске

управе Општине К. и на постојеће упражњено радно мјесто на које одговара стручној спреми тужитељице.

Нижестепени судови су судили у оквиру постављеног тужбеног захтјева, па како предмет спора овдје није ни било рјешење тужене број 02-120-35/12 од 1.10.2012. године, тужитељица не може са основом указивати у ревизији на то рјешење. Зато, нема мјеста ревизиони приговор да побијана пресуда није образложена јер иста садржи ваљане разлоге у погледу чињеница одлучних за примјену материјалног права у разрјешењу предмета овога спора.

Нижестепени судови су своје одлуке донијели правилном примјеном материјалног права - Закона о службеницима и намјештеницима у органима јединица локалне самоуправе, као *lex specialis* пропису у односу на Закон о раду („Службени гласник Републике Српске“, број 1/16), па се наводи ревизије да су судови погрешно примјенили материјално право, не могу прихватити основаним.

С обзиром на разлоге садржане у образложењу ове пресуде, остали наводи ревизије нису од утицаја на законитост побијане пресуде.

Из наведених разлога а на основу одредбе члана 248. Закона о парничном поступку („Службени гласник Републике Српске“, број 58/03 до 61/13), одлучено је као у изреци.

Предсједник вијећа
Сенад Тица

За тачност отправака овјерава
Руководилац судске писарне
Амила Подрашчић